

Libertatea înseamnă a nu avea piedici în calea dragostei

Poate niciodată oamenii nu s-au preocupat de libertate mai mult decât astăzi. În vechime, discuțiile despre libertate erau o preocupare filosofică. De exemplu grecii, aveau nevoie de o filosofie a libertății care să se opună zeilor dezlănțuiți și tirani. Zeii grecilor îi asupreau pe oameni. Atunci când Prometeu, zeul umanist, a vrut să ducă focul oamenilor, Zeus l-a pedepsit, legându-l de o stâncă, unde vulturii îi ciupeau ficatul.

Religii care să se ocupe de libertatea omului sunt prea puține, de fapt, numai una. Când spun „religie”, vreau să invit la corectitudine terminologică. Religie din latina înseamnă „re-legare”, adică restabilirea relației dintre om și Dumnezeu, două persoane. Pentru orientali, ideea unui Dumnezeu-Persoana este vulgară, ei nu o pot concepe. Orientalii nici nu au Dumnezeu, ei au doar învățători care te învață să te „eliberezi”. De aceea, obsesia eliberării la orientali este o filosofie, alături de cea greacă sau cea nietzschiana, dar nu o religie. Musulmanii, care cred într-un Dumnezeu persoană, au o singură zi pe an, în decembrie, de sărbătoarea zisă „noaptea rugăciunii”, când Allah se coboară din al șaptelea cer până la primul cer și atunci le aude rugăciunile. Niciodată Dumnezeul musulmanilor nu l-a numit pe vreun om prieten al său, așa că Hristos.

Desigur, fiecare e liber să aibă o definiție personală a libertății. Suprarealistul Salvador Dalí, era de părere că „pentru a fi liber trebuie să fii puțin multimilionar”. Pentru Friedrich Nietzsche, libertatea este puterea de a spune „nu!” Alții pot spune că a fi liber înseamnă a avea tot ce vrei, atunci când vrei. Pe de altă parte, un proverb grecesc spune că „atunci când zeii vor să-l pedepsească pe om, îi trimit tot ce vrea”.

Condiția libertății pe care o propune creștinismul nu presupune nici tehnicile de meditație ale yoghinilor, nici banii lui Salvador Dalí. „Cunoașteți adevărul, spune evanghelistul Ioan, iar Adevărul vă va face liberi” (Ioan 8, 32). Acesta este adevărul despre care L-a întrebat Pilat pe Hristos: „Ce este adevărul?”, dar nu a mai așteptat răspunsul, căci „a ieșit afară la iudei” (Ioan 18, 38). Pilat, ca și contemporanii săi și ca și cei mai mulți dintre oameni, nu a înțeles că adevărul nu este o simplă noțiune filosofică, ci este o realitate și, chiar mai mult, este o Persoană. Pilat avea în fața Adevărului, dar nu a înțeles.

Din punctul de vedere al creștinismului, libertatea înseamnă a

nu avea piedici în calea dragostei, luxul de a-ți putea pune oricând sufletul pentru aproapele tău. Libertatea înseamnă să poți răspunde oricând chemării lui Hristos: „Ia-ți crucea și vino după Mine”. Într-un cuvânt, libertatea înseamnă să nu poți fi șantajat de nimeni și nicicând, iar pentru asta e nevoie să urmezi adevărul, să iubești și să rabzi.

Omul liber este cel care nu-și vinde libertatea nici pe bani, nici pe femei, nici pe vin, nici pe slava. Omul liber este cel care nu se mai teme de moarte, nici pentru sine, nici pentru apropiatii săi. Omul liber, în concepția creștină, este un om postum.

Omul liber, ca și Ulise al lui Homer, generalul chefalenilor, poate fi aruncat gol într-un oraș străin și nu se pierde, deoarece, în loc de haine, este îmbrăcat cu virtute. El are întotdeauna toată averea sa cu sine, cărând-o pe spatele inimii, ca un melc care își duce casa. Aceasta este o bogăție care nu trezește invidie, Crucea lui Hristos, povara pe care a dus-o Dumnezeu pe drumul Golgotei, pentru a-l elibera pe om din robia păcatului și a morții.

Libertatea înseamnă să nu ai motive să fugi de Dumnezeu.

Flux, 26 iulie 2001